

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет культури і мистецтв
Кафедра хореографічного мистецтва**

**ВИТОКИ Й ОСОБЛИВОСТІ ТАНЦЮВАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ
МАТРОСЬКОГО ТАНЦЮ**

**Кваліфікаційна робота (проект)
Пояснювальна записка**

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 16-431 гр.
Спеціальності 024 Хореографія
Освітньо-професійної (наукової)
програми Хореографія
Євтушик Анастасія Юріївна

Керівник доцент Васяк В.А.
Рецензент художня керівниця
зразкового художнього колективу
хореографічного ансамблю «Оазис»,
заслужений працівник культури
України Леманич І.Ю.

Херсон – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ «МАТРОСЬКИЙ КОЛОРИТ»	6
1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.....	6
1.2. Ідейно-тематична основа твору.....	8
РОЗДІЛ 2. ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ	13
2.1. Композиційно-архітектонічна побудова твору.....	13
2.2. Графічні таблиці твору та опис хореографічного тексту.....	14
2.3. Сценографія.....	22
ВИСНОВКИ	24
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	26
ДОДАТКИ	29
Додаток А.....	29
Додаток Б.....	30
Кодекс академічної доброчесності	

ВСТУП

Зародження танцю відбулося ще з давніх часів, свідченням чого є наскельні зображення танцюристів в давньоєгипетських похованнях та оселях Бхімбетка (Індія). Неможливість точного визначення часу, коли танець став невід'ємною частиною культурного життя людства обумовлено тим, що танець не може зберігатись без своєї видозміни, як настінний живопис чи кам'яні знаряддя праці. Та достовірним є той факт, що танець був невід'ємною частиною ритуальних церемоній, розваг та святкувань найдавніших цивілізацій.

Яскравою характеристикою кожної народності є її особлива та притаманна лише їй хореографічна культура з її національно-традиційними особливостями та музичним фундаментом. Нерідко танець виступає візитівкою конкретної країни: Польща – «Полька», Україна – «Гопак», Грузія – «Лезгинка». Танець являє собою душу народу та має у собі наслідковий характер. Іноді танець може наслідувати особливості рухів різноманітних професій чи певного соціального стану населення. Яскравим прикладом такого наслідування є танцювальна культура моряків та їх матроський танець.

Та незважаючи на свою популярність та народну любов, свою сучасну форму він набув лише у дев'ятнадцятому столітті імітувавши побут моряків. Матроський танець заснований на рухах, що характерні лише для моряцького середовища та їх повсякденних обов'язків: імітація буксирування канатів, веслування, лазіння по вантах.

Своє коріння матроський танець бере з англійської культури, а саме з танцю «хорнпайп». Через швидкі темпи розвитку та всесвітнє визнання він зазнає сценічної обробки та знаходить своє відображення у репертуарі багатьох відомих світових хореографічних колективів. Прикладом є хореографічний номер «Моряки флотилії» у постановці Павла Вірського, що набув українського оформлення та вже піввіку популяризує танцювальні традиції з морської та військово-патріотичної тематики. Та

ще одним яскравим прикладом є балет «Червоний мак» Рейнгольда Морицевича Глієра, де головна дія розвертається навколо радянських матросів та виконаний матроський танець «Яблучко». А у 1982 році видатний хореограф Ігор Моїсєєв створив свою відому версію версію матроського танцю «Яблучко»

Актуальність обраної теми полягає в тому, що матроський танець є окремим та самостійним танцювальним жанром, який з палуби зміг перейти на сцену. Він несе у собі мужність, силу та характер звичайної людини та залишається популярним у світі й до сьогоднішнього дня. Саме тому ми маємо необхідність чіткого визначення його витоків та хореографічних особливостей.

Тема дослідження – «Витоки і художньо-лексичні особливості танцювальної культури матроського танцю».

Мета дослідження – полягає у визначенні особливостей танцювальної культури матроського танцю.

Завдання дослідження:

- 1) Розробити історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції.
- 2) Проаналізувати ідейно-тематичну основу твору.
- 3) Створити композиційно-архітектонічну побудову твору.
- 4) Розробити літературно-графічний запис хореографічної композиції.
- 5) Розробити сценографію.

Об'єкт дослідження – історія становлення та особливості та розвитку танцювальної культури матроського танцю.

Предмет дослідження – стилістичні особливості лексики та композиційної будови матроського танцю.

Методи дослідження – в роботі ми використовували метод збору інформації, вивчення джерел, систематизації, метод показу, роз'яснення, спостереження, метод аналізу, синтезу та поетапності.

Структура: Робота складається зі вступу, двох розділів, відповідних підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-АНАЛІТИЧНА ОСНОВА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ «МАТРОСЬКИЙ КОЛОРИТ»

1.1. Історико-мистецьке обґрунтування хореографічної композиції

Перші історичні відомості про матроські танці з'явилися ще у добу Середньовіччя. А вже середина ХІХ століття характеризується появою англійського танцю «хорнпайп». Свої корені від бере з англійських танцювальних мініатюр. У первинному вигляді він виконувався лише чоловіками, вдягненими у взуття з жорсткою підошвою, але згодом до його виконання долучились і жінки [2, с. 8].

Виникнення матроського танцю зумовлене поєднанням та накладенням основних рухів англійського танцю певні елементи народного танцю. Фактично, матросам вдалося прикрасити національними танцювальними рухами англійський «хорнпайп», взявши за основу його мелодію.

Для танцю «хорнпайп» характерна обмеженість у просторі, що зумовлено розмірами судової палуби. З метою вміщення танцю в обмежений та невеликий танцювальний простір, наш варіант відрізняється наявністю прямого корпусу і складених рук.

Музичний розмір 2/4, темпоритм змінюється від повільного до швидкого. Зі зміною темпу змінюється і характер виконання. Початок майже не має танцювальної лексики та з прискоренням ритму танцівник починає демонструвати віртуозну техніку: трюки, стрибки, присядки.

Нерідко в цьому танці ми можемо побачити рухи, що наслідують діяльність моряків та їх робочі процеси. Це може бути веслування, лазіння по вантах та імітація буксирування канатів. Найхарактернішим танцювальним рухом є підскоки є елементами чечітки (носок – п'ята), що

створює ефект барабанного дробу. Положення рук у танці майже завжди складені перед собою чи на поясі. Махи виконуються зігнутою в коліні ногою [8, с. 56].

Велику роль у популяризації матроського танцю відіграв актор Т.П. Кук. Він дуже добре спеціалізувався на морських ролях на сцені і створив збірний новий стиль танцю, об'їхавши кожен порт Англії та зібравши найрізноманітніші кроки танцю «хорнпайп». Згодом із створеним танцем актор виступав по всій країні.

Моряки продовжили танцювати «хорнпайп» моряків навіть після об'єднання різних стилів танцю. Його стали історично пов'язувати з моряками, які використовували активний, жвавий танець як спосіб залишатися у формі і підтримувати оптимістичний настрій на кораблі.

Про необхідність наявності на борту спортивного обладнання, для можливості тренування під час плавання проголошує «Білль про права моряків» [1, с. 72].

Так саме як і спорт, танець не тільки допомагав залишатися у формі, а й ще в якійсь мірі давав змогу позмагатись на борту з іншими в спритності, майстерності. Таким чином майстерність виконання вдосконалювалась завжди.

Популяризації танців на основі морської, військово-патріотичної та героїчної тематики сприяло створення військових ансамблів пісні та танцю (ансамбль пісні і танцю збройних сил, ансамбль військово-морських сил, ансамбль прикордонних сил та інші).

Так, видатний український хореограф П. Вірський в 1939 році був призначений балетмейстером Ансамблю пісні і танцю Київського військового округу. Він ставив солдатські танці з елементами народних танців усього багатонаціонального складу Радянської армії. Його успішні постановки надали можливості з 1943 по 1955 рік працювати йому в Державному ансамблі пісні і танцю Радянської армії ім. О.

Александрова в Москві. Працюючи, Павло Вірський на основі українського фольклору, інтерпретуючи його, створював і масові яскраві

хореографічні полотна, і проникливі ліричні, героїчні або гумористичні танцювальні мініатюри. Його постановка «Моряки флотилії» хоч і була військової, морської тематики та все ж залишилась українською за музичним оформленням, хореографічною лексикою, і майже півсторіччя не сходять зі сцени.

Створюючи хореографічну постановку ми обрали матроський танець, тому що саму в танцях моряків розкрита душа танцівника, його мужність, сила, характер, відвага, оптимізм. Матроський танець є в складі репертуарів багатьох професійних танцювальних колективів, а також є прикрасою будь-якого дитячого репертуару.

1.2. Ідейно-тематична основа твору

Виходячи з актуальності обраної теми ми визначили ідейно-тематичну основу хореографічної композиції.

Тема: побут та життя моряків на судні.

Ідея: висвітлення образу моряка як образу справжнього чоловіка, його мужності, відваги та готовності захистити свою батьківщину.

Наскрізна дія: гумор як основа позитивного запалу моряків.

Конфлікт: Природи, штормів і незгод під час плавання та позитивного настрою моряків, в тяжких ситуаціях.

Видова спрямованість: народна хореографія (матроський або характерний).

Танцювальна форма: масова форма.

Танцювальні жанри: історико-побутовий

Надзавдання: переосмислення побуту матросів після плавання.

Лібрето

Одного разу в приморському місті жило дуже багато моряків та матросів, які нещодавно повернулися з плавання.

І якось один із моряків гармоніст, який завжди підтримував гарний настрій команди на судні, вирішив прогулятися знайомими для нього вуличками свого міста граючи на своїй гармошці всім знайомі акорди.

Гуляючи він помічає як тут зненацька з'являються чотири моряка, які побачили його і вирішили приєднатися до свого товариша та трішки відпочити і потанцювати під його гармонь.

Так як це місто було не дуже велике, їх запальне гуляння почуло чотири прекрасні морячки, які разом з хлопцями і гармоністом хочуть потанцювати і розважитися. Вони уміло слухають як гармоніст перебирає на клавішах складні акорди, і підлаштовуються під його танцювальну манеру.

Гармоніст наскільки вміло грав на своєму інструменті, що навіть не помітив як зміг привернути до себе увагу, і всі хто нещодавно повернулися з плавання пішли в веселий танок.

Кожен їх рух був наскільки витончений та віртуозний, що кожен хто виходив на середину хотів показати себе перед іншими в самому кращому вигляді. Звісно, що хлопці почали вихвалитися перед дівчатами, показувати свою вправність і мужність, а дівчата в свою чергу перед хлопцями, аби прихопити до себе увагу молодих матросів, а особливо гармоніста. Танцюючи моряки забули за тяготи які на них чекають в плаванні.

Вони всі разом починають веселитися, гучно танцювати і проводити весело свій час на березі міста. Але прийшов час коли їм всім потрібно знову повертатися в плавання.

Характеристика образів:

Головний матрос гармоніст: позитивний та веселий, вміє привернути до себе увагу та завести усіх до веселого танцю.

Хлопці: мужні, сильні, запальні та майстерні. Кожен хоче вихвалитися один перед одним.

Дівчата : Гарні, легкі та кокетливі, хочеться постійно дивитися на них і не відводити погляд.

Аналіз музичного супроводу:

У танцювальній композиції використовується музика матроського танцю, основна тема якого – «Яблучко». Матроський танець відноситься до жанру танцювальної музики. Фактура гомофонна. Гармонійна взаємодія голосів допомагає узгодженості рухів у танці. Гармонія проста заснована на тризвуках. Ритм в акомпанементі чіткий, рівний, але іноді зустрічаються синкоповані ритмічні малюнки. Форма пляски являє собою «ланцюг», яка складається з ланок – музичних тем, в нашому танці основна тема «Яблучко». Повторення теми, щоб не бути нав'язливим, весь час варіюється. Також за формою нашого музичного супроводу можна визначити як рондо – повторюється основна тема – рефрен «Яблучко» і епізоди, це варіації на тему «Яблучко». Музичне зміст танцю - завзятий, хвацький, моторний.

Лад – мажорний перегукується з мінорним.

Форма – рондо.

Розмір – 2/4

Темп – основної частини дуже швидкий. Перша частина звучить як інтродукція – темп вільний.

Загальна кількість тактів – 316.

Хронометраж – 4.24.

Розглянемо більш докладно драматургію нашого музичного твору по тактам.

1-8 такти – музика дуже мелодійна, задушевна, тема побудована на інтонаціях російської народної музики. Грає баян. Темп – вільний.

9-16 такти – Раптово за рахунок акцентів перша тема переходить в більш «мужню» в танці це соло хлопців. Темп – повільний.

17-24 такти – тема мелодійна, жіночна. Мелодія звучить у соліста балалаєчника.

25-32 такти – різкий перехід за рахунок акцентів в першу тему, більш мужню за характером.

33-34 такти – невеликий вступ і перехід в основну частину танцю. Це розвиток дії як музиці, так і в танці.

35-47 такти – звучить основна тема – «Яблучко» темп дуже швидкий, тема звучить у труби. Характер музики – пустотливий, напористий.

48-60 такти – тема «Яблучко» повторюється.

61-93 такти – варіація за рахунок модуляцій і варіативності теми, а також синкопованих малюнків.

94-106 такти – тема «Яблучко» характер музики зберігається.

107-119 такти – варіація на тему «Яблучко».

120-132 такти – тема «Яблучко».

133-145 такти – варіацію виконує соло балалайка. Варіація відбувається за рахунок звучання тільки акомпанементу, мелодія при цьому не береться.

146-178 такти – узичне відхилення. Тема мелодії широка на тлі дуже швидкого, чіткого акомпанементу. Це створює більше динаміки, напору.

Соло у труби, динамічний відтінок – форте.

179-191 такти – варіація на тему «Яблучко», мелодія упускається звучить тільки акомпанемент.

192-204 такти – звучить тема «Яблучко», виконує соло труба. Темп дуже швидкий.

205-217 такти – варіація є на протязі 12 тактів, синкоповані ритмічні малюнки.

218-230 такти – варіація.

231-243 такти – тема «Яблучко».

244-256 такти – синкоповані малюнки. Мелодія упускається. Створюється ще більший накал у розвитку музичної драматургії. Темп дуже швидкий. Динаміка – форте.

257-273 такти – звучить музичне відхилення від теми, але інтонації теми «Яблучко» прослуховуються.

274-303 такти – тема «Яблучко», мелодія видозмінюється за рахунок прийому «розширення» це кульмінація в музиці. Широка тема «Яблучко» на тлі дуже швидкого акомпанементу.

304-316 такти – Фінал, звучить один акомпанемент.

РОЗДІЛ 2

ЛІТЕРАТУРНО-ГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ

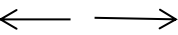

2.1 Композиційно-архітектонічна побудова твору

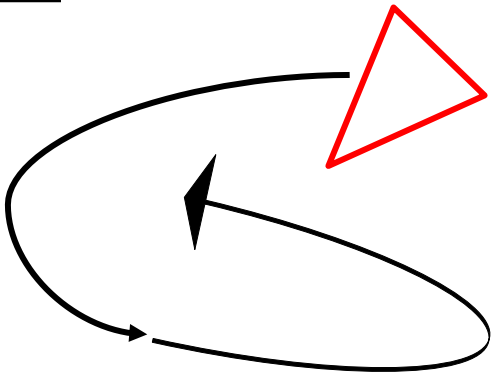
Композиційно-архітектонічна побудова твору розроблена за навчальним посібником «Мистецтво балетмейстера» А.Є.Рехліцька. [27, с. 84-93].

Назва частини	Кількість тактів	Зміст
Експозиція	1-8 такти	На сцені з'являється матрос-гармоніст, який гуляє по місту, і грає приємні на слух акорди.
Зав'язка	9-16 такти	На сцені з'являються хлопці, які помічають гармоніста, і хочуть приєднатися до нього, і починають танцювати під його мелодію.
Розвиток дії	17-34 такти	На сцені з'являються дівчата, які приєднуються до хлопців і гармоніста, а вслід за ними і інші моряки які також хочуть разом з ними весело провести свій час. Гармоніст своєю грою на гармошці привернув до себе увагу інших матросів і моряків. Хлопці та дівчата весело закружують один одного в танці.
Кульмінація	35-230 такти	Вони наскільки захопилися веселоцями, що розпочали показувати хто на що здатен, і показувати свою майстерність один перед одним.
Розв'язка	231-316 такти	Після гучних веселоців та гуляння моряків, настав час коли їм знову потрібно повертатися в плавання.

2.2. Графічні таблиці твору та опис хореографічного тексту

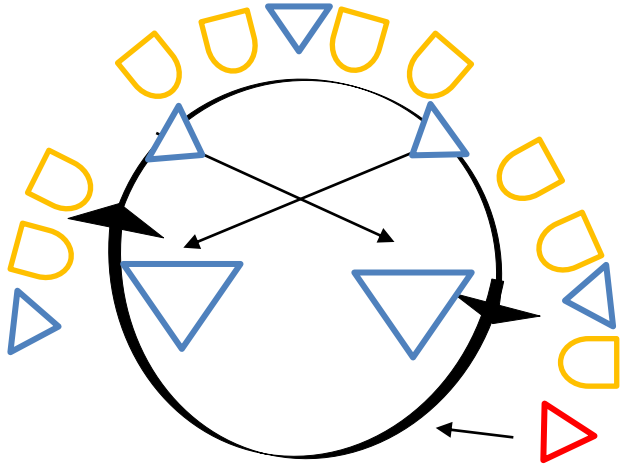
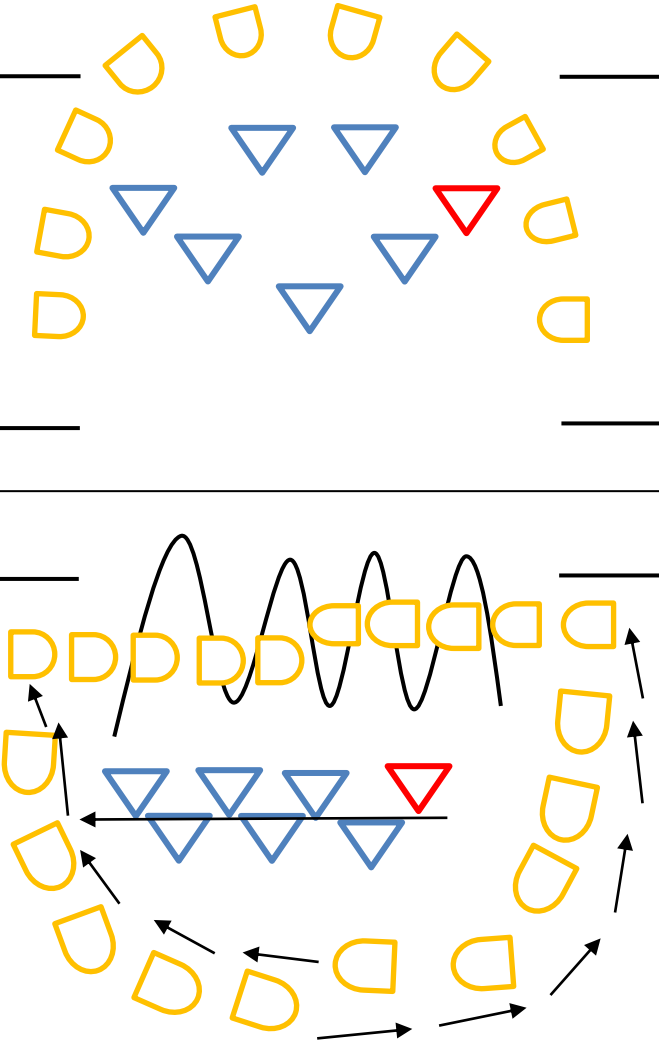
Умовні позначення:

- Дівчата
- Хлопці
- Напрямок руху
- Рух по колу

Архітектоніка	Малюнок танцю	Кількість тактів	Хореографічний текст
Експозиція		1-8т	Гармоніст виходить з третьої куліси діагонально звичайними кроками, імітуючи гру на гармошці, і водночас пританцювувати.

Зав'язка		9-16т	<p>На сцену по черзі виходять чотири хлопці, які помічають гармоніста. Спочатку один, потім другий, третій вибрався якнайвище, а між ним прослизнув четвертий.</p> <p>За тим вони збираються у одну колону і виконують комбінацію № 1 і виходять в лінію.</p> <p>Гармоніст постійно грає.</p>
			

Розвиток дії		17-34т	<p>З першої куліси виходять чотири дівчини, які виконують комбінації № 2. Після заходять у лінію з хлопцями і виконують комбінацію № 3, а хлопець з гармошкою робить три присядки з витягнутою ногою і 1 закладку. Після цього всі виконують комбінацію № 4 та стають у клин. У цей момент на сцену основним кроком виходять всі інші з третьої та четвертої куліс.</p>

Кульмінація		35-230т	<p>Після цього двоє виконавців виходять по діагоналі, виконують комбінацію №7, після чого наступний хлопець виконує технічний рух «бочёнок» по колу.</p>
			<p>Далі хлопці виходять на комбінацію хлопущок №8, після чого дівчата звичайним бігом з руками в х-тері танцю, перебігають попереду їх по дугі назад в дві лінії. Виконують переміну шеном моталкою з руками у II позиції.</p>

		<p>Виходять в діагоналі і по чергово роблять перетупи один перед одним. Дівчата починають іти на хлопців, комбінацією № 9 після чого хлопці в парах з дівчатами, руки навхрест хлопці роблять бедуїнський, а дівчата grand trichі, інші відходять назад. На сцену ззаду виходять чотири дівчини і виконують комбінацію №10 Хлопці в парі руки у II поз. Роблять обличчям до глядача дві присядки і Grand Rond попереду, по чергово, чотири рази, діляться навпіл і розходяться по різні боки сцени.</p>
--	--	---

Розв'язка		231- 316т	<p>Дівчата виконують комбінацію №11. Хлопці на задньому фоні будують підтримку для виконання «флажок». Виконується трюковий елемент.</p>
			<p>Хлопці і дівчата виходять на фінальну частину.</p>

Комбінації хореографічної композиції.

Комбінація №1

Почерзі з колони переносять один одного до сторони. По черзі роблять поворот *en dehors* з ногою на *pas de* і залишаються у II позиції, з рукою на лобі начебто кудись дивляться. Всі разом роблять присядку, затим ще одну але залишають ліву ногу попереду на п'ятці, рука на потилиці.

Виходять з діагоналі в одну лінію храмаюсним кроком, закінчуючи у випаді на ліву ногу, рука у II позиції, інша на талії.

Комбінація №2

Дівчата виконують три молоточка, за четвертим винести ногу на п'ятку до сторони. Повторити рух ще три рази.

За четвертим разом робимо *pirouette en dedans* на півпальцях по п'ятій позиції.

Вихід на *releve* по п'ятій позиції ріки на полиці з прегинном корпусу. Три упадання з рукою за головою в лінію до хлопців, поворот *soutenu*.

Комбінація №3

Всі разом: переступання на п'ятку, руки у матроському характері. Ключ з заворотом ніг з рукою біля віска. Роблять *Releve* з нахилиним корпусом, руки за спиною.

Комбінація №4

Дві мотузочки з подвійним ударом з виходом ноги на п'ятку(у хлопців рука відкривається за голову, у дівчат на талії. Дві мотузочки з подвійним ударом. Стаємо по черзі на п'ятки по II позиції, потім з зіскоком на півпальці у зворотню позицію, та закрити у V позицію ніг.

Комбінація №5

Зіскоко у II позицію в *demi plie* (хлопці), зіскок у V позицію на півпальцях в *demi plie* (дівчата), відстрибнути на ногу, інша підіймається на 90 градусів, забрати її через *pas de deux* у V позицію у в *demi plie*, руки відкриваються у II позицію, разом з ногою на *pas de deux* закриваються на талію. Затим, виконують 4 мотузочки з підскоком зі зміною ракурсу та місця. Зіскок з забиранням ноги з виворітним *pas de deux* позаду. Нога з *pas de deux* відкривається на 45 градусів, на неї виконуємо *pirouette en dedans* і сідаємо в коліно на *efface*.

Комбінація №6

Flic-flac з підскоком, права нога працює вперед та навхрест до опорної ноги і таким же чином повертається у вихідне положення, руки у всіх на плечах один у одного.

Повторюємо з лівої ноги. Виконавці роблять колупалочку на 45 градусів зі зміною ракурсу. Flic-flac правою ногою до опорної навхрест, чотири біга з нахилом корпусу. Повторюємо все з колупалочки в іншу сторону.

Комбінація №9

Один Flic-flac вперед правою ногою, колупалочка у повороті, та два pirouette en dehors з ногою на sou-de-pied. Повторити його діагонально два рази.

Комбінація №10

Два flic-flac зі зміною ракурсів з подвійним притупом. Чотири зворотніх удари. Два pirouette en dedans на правій нозі у demi plie з піджатою лівою ногою назад. Чотири біга у російському характері. Руки на талії.

2.3. Сценографія

Оформлення сцени. Сцена має чотири куліси. На задньому фоні сцени знаходиться екран, який відображає фонові зображення того, що відбувається на сцені. На сцені відсутні додаткові декорації, основна візуальна відбувається за рахунок світла.

Світлова партитура.

На початку хореографічної постановки, коли на сцену виходить гармоніст, використовуються світлі тони блакитного кольору. Далі, при розвитку дії світло змінюється як імпульс на різні кольори, в темп музики. Коли ж на сцені з'являються дівчата, освітлення переходить у більш теплі кольори, які перепливають з одного в інший. Коли соліст виконує свою частину, білий промінь світла використовується як акцент на нього, яке плавно переходить знову у блакитний колір на всю сцену. У

момент кульмінації, коли всі інші учасники виходять на сцену, світло мерехтить яскравими кольорами. На протязі всього номеру, світло підкреслює всі акценти відповідно темпу музики. Під час розв'язки номеру, світло стає більш спокійним, покриваючи всю сцену у світлих та теплих тонах.

Опис костюмів.

Костюм хлопців: штани із чорної тканини, мають бічні кармани та широку халяву, пояс із професійними петлями під ремінь, на бляхі відображений якір. Біла сорочка «голландська» із спеціальним комірцем світло синього кольору з трьома смужками «зюйс» білого кольору, який пристебнутий до плечей, рукава прямі. Взуття для даного номеру ми обрали джазовки чорного кольору. Головним убором у даній постановці у героїв слугує білий картуз із чорним козирком.

Костюм дівчат: матроська сорочка «голландська» із комірцем світло синього кольору з трьома смужками «зюйс» білого кольору, коротка спідниця з широкими складками синього кольору до колін. Головний убір: сині берети, зачіска низьку гулька. Взуття у дівчат чорні туфлі та бежеві колготи.

ВИСНОВКИ

Дослідивши тему «Витоки і особливості танцювальної культури матроського танцю», проаналізувавши літературу та створивши творчий номер ми дійшли до наступних висновків.

1. Опрацювавши історичні джерела можна сказати що матроський танець сформувався на основі англійського хорнпайпу, який поступово збагачувався різними національними танцювальними рухами, постійно урізноманітнюючись. Місцем побутування матроського танцю була палуба, що значно обмежувала широту виконання рухів. Танець носив у собі розважальний характер та використовував елементи наслідування професійної діяльності.

2. В ході дослідження були розроблені сценарно-композиційний план, ідейно-тематичний аналіз, запис композиції, опис комбінацій та лібрето. Таким чином були проведені, вивчені та опрацьовані всі етапи балетмейстерської роботи.

3. Опрацювавши матеріали дипломної роботи ми визначили архітектоніку номеру де в експозиції на сцені з'являється матрос-гармоніст який гуляє по місту. Під час зав'язки його помічають декілька моряків і починають танцювати під його мелодію. На розвитку дії на сцені з'являються дівчата які приєднуються до матросів. Кульмінацією номеру є момент, коли гармоніст своєю грою на гармошці привернув увагу інших матросів, і вони всі починають танцювати та показувати свою майстерність один перед одним. Ров'язкою став момент, коли після гучного гуляння моряків, прийшов час знову повертатися в плавання.

4. В ході роботи ми розглянули музичну основу твору. Моряки самі виконували та співали матроські пісні, які виступали піджанром народної музики та були розповсюджені до двадцятого століття. За основу музичного супроводу нашого номеру ми взяли композицію «Яблучко», комбінувавши її з іншими подібними композиціями та створили музичну структуру з повільною та швидкою частинами.

5. На основі історичних відомостей про матроський костюм було розроблено ескіз костюму та підбрано кольорову палітру. Було складено композиційний план та охарактеризовані танцювальні рухи, розроблені танцювальні малюнки та була розкрита хореографічна лексика матроського танцю, яка підкреслює всю мужність та силу чоловіка на судні та всю жіночність і красу дівчат.

Отже, розробивши танцювальну композицію та створивши на його основі наш хореографічний номер ми виконали всі поставлені завдання нашого дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонов В. Э. Жизнь моряка / Антонов В. Э С.: Искусство 2001. – 120 с.
2. Борисенко В. Побут і дозвілля українки у традиційній етнокультурі / В. Борисенко. – К. :Либідь, 2004. – С. 19 – 26.
3. Борисенко В. К. Весільнізвичаї та обряди на Україні : [історико-етнографічне дослідження] / В. К. Борисенко. К.: Наукова думка, 1988. – 192 с.
4. Боримська Г. Самоцвіти українського танцю [Текст] / Г. Боримська – Київ, 1971. – 112 с.
5. Василенко К. Лексика українського народно-сценічного танцю / К. Василенко. – К.: Мистецтво 1996;
6. Василенко К. Український танець: Підручник / К. Василенко. – К. : ПП КК, 1997. – 281с.
7. Верховинець В. Нарис про життя і творчість / М. Верховинець. К.: Музична Україна, 1990. – 13 с.
8. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець. – 5-те вид., доп. – К.; Муз. Україна, 1990. – 170 с.
9. Гуменюк А. І. Народне хореографічне мистецтво України / А. І. Гуменюк. – К.: Видавництво Академії наук УРСР, 1963. – 235 с.
10. Гуменюк А. І. Українські народні танці / А. І. Гуменюк. – К.: Наукова думка, 1969. – 614 с.
11. Гнатюк В. Видатна пам'ятка українського народознавства / В. Гнатюк // Максимович М. Дні та місяці українського селянина. К. : Обереги, 2002. – С. 9-24.
12. Гусев Г. Методика викладаннянародноготанцю/ Г. Гусев. – М.: ГИЦ Владос, 2004. – 203 с.
13. Давидова О. Народні мелодії в балетах / О.Давидова. – 1987. – №4. – 154 с.

14. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю/ Є. Зайцев. – К.: Мистецтво, 1976. – 286 с.
15. Загайкевич М. Про танцювальну культуру України / М. Петрівна Загайкевич // Студії мистецтвознавчі. 2004. – С. 58-63.
16. Збірник українських народних танців / [упорядк. П. Григор'єв]. Нью-Йорк: Говерля, 1962. – 95 с.
17. Здоровега Н. Нариси народної обрядовості на Україні / Н. Здоровега. К.: Наукова думка, 1974. – 159 с.
18. Карпов Н., Уроки сценического движения / Н. Карпов: Искусство 2008. – 205 с.
19. Коротков А. Є., Тараканова А. П. Все про танець / А. Є. Коротков, А. П. Тараканова // довідник школяра. – М.: Мистецтво, 1967. – 398 с.
20. Купленник В. Нариси до Історії українського народного танцю / В. Купленник. – К.: ВІПОЛ, 1997. – 108 с.
21. Легка С. Традиції народної культури в українській хореографії / С. Легка // Питання культурології. К. : КНУКіМ, 2001. – Вип. 17. 6 с.
22. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії : підручник / В. А. Литвиненко. К.: Альтерпрес, 2007. – 468 с.
23. Лозко Г. С. Українське народознавство / Г. С. Лозко. К.: АртЕк, 2006. – 472 с.
24. Литвиненко В. Зразки народної хореографії : підручник. 2-е Вид / В. Литвиненко. – К.: Альтерпрес, 2008. – 328 с.
25. Мужчина и женщина: тело, мода, культура. СССР – оттепель 4 марта 1994. – С. 4-6, 27.
26. Матусевич Н. Хореографічне мистецтво / Н. Матусевич. – К.: Мистецтво, 1963. – 46 с.
27. Рехліцька А. Є. Мистецтво балетмейстера / А.Є. Рехліцька . – Херсон, 2012. – 84-93 с.
28. Степанова Л. Народные танцы / Л. Степанова. – М.: Сов. Россия, 1968. – 135 с.

29. Скуратівський В. Свято українського танцю і народної пісні в Макалевичах / В. Скуратівський . – К. 2001. – 18 с.
30. Смирнов І. Мистецтво балетмейстера/ І. Смирнов. – М.: Просвещение, 1986. – 171 с.
31. Станішевський Ю. Український радянський балетний театр / Ю. Станішевський. – К.: Музична Україна, 1975. – 201 с.
32. Стуколкіна Н. Чотири екзерсиса. Уроки характерного танцю / Н. Стуколкіна. – М.: Всеросійська театральна спілка, 1972. – 399 с.
33. Соколов А. А. Проблема изучения танцевального фольклора / А. А. Соколов // Методы изучения фольклора: сб. науч. тр. / Отв. ред. В. Е. Гусев. – Л.: Лениздат, 1983. – Вып. 7. – С. 126-138с.
34. Сченснович Н. И. Записки актера и партизана / Н. И. Сченснович. Записки актера и партизана. – Мн.: Беларусь, 1976. – 34 с.
35. Ткаченко Т. Народные танцы / Т. Ткаченко. - М.: Искусство, 1975. – 350 с.
36. Танцы народов СССР / Сост. Л. Степанова. – М.: Искусство, 1970. – 47 с.
37. Ткаченко Т. Народные танцы / Т. Ткаченко. – М.: Искусство, 1975. – 350 с.
38. Чайковская Е. А. Узоры русского танца / Е. А. Чайковская – М.: Сов. Россия, 1972. – 160 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток Б

